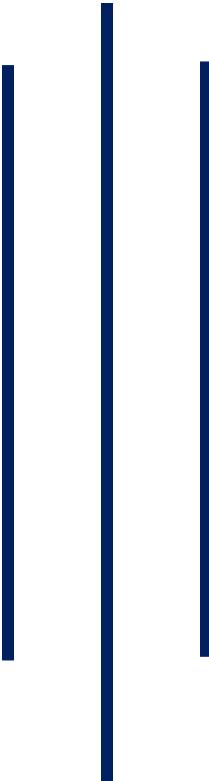

मोदी गाउँपालिका गाउँसभाको १७ औ अधिवेशनमा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बिमल लामिछाने द्वारा प्रस्तुत
आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को

बजेट वत्तव्य

मोदी गाउँपालिका
पातिचौर, पर्वत

२०८२ साल अषाढ १० गते

श्रद्धेय गाउँसभाका अध्यक्ष महोदय, गाउँ सभाका आदरणीय सदस्य ज्युहरु

मोदी गाउँपालिकाको १७ औं अधिवेशन अर्थात बजेट अधिवेशनमा हामी उपस्थित भइरहेका छौं, गाउँसभामा गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच र जनआकांक्षा सहितको नीति तथा कार्यक्रमलाई योजना र कार्यक्रम मार्फत कार्यन्वयनमा ल्याउने दस्तावेजको रूपमा हालसम्मका अनुभव र समुन्नत गाउँपालिका निर्माण गर्ने सुन्दर र पवित्र उदेश्य सहित मोदी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने मोदी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले यहाँहरु माझ उपस्थित भएको छु । यस महत्त्वपूर्ण अवसरमा, हामीलाई लोकतन्त्रको सुन्दर पक्ष आवधिक निर्वाचिन मार्फत अनुमोदन गरी यस स्थानमा ल्याई पुराउनुहुने मोदी गाउँपालिका बासी सम्पूर्ण आम मतदाता, आमाबुवा दाजुभाई दिदीबहिनीहरु प्रती हार्दिक नमन सहित धन्यवाद ब्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै देशको आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सबै अग्रजहरु प्रती आदरभावका साथ सम्मान ब्यक्त गर्दै संघिय लोकतन्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपाल निर्माणका लागी जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञातअज्ञात शहिदहरु, नेपालको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, रास्ट्रिय एकता, स्वाधिनता र सामाजिक न्याय सहितको समानता र समृद्धी प्राप्तिको लागी संघर्ष र बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात/अज्ञात सहिदहरु प्रती भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

नेपालको संविधान २०७२ ले अङ्गीकार गरेको संघियता र राज्यको पुनर्संरचना बमोजिम स्थापना भएको मोदी गाउँपालिकाको संरचनागत, संस्थागत र समग्र विकास को लागि महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने संस्थापक अध्यक्ष प्रेम शर्मा पौडेल, उपाध्यक्ष सेती महत लगायत तत्कालिन सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, एवम् रास्ट्र सेवक कर्मचारीहरु प्रती आभार प्रकट गर्दै उहाँहरुको योगदानको मुक्तकण्ठले प्रसंशा गर्न चाहन्छु र यो गरिमामय सभामा धन्यवाद ब्यक्त गर्न चाहन्छु ।

हामी जनप्रतिनिधिका रूपमा निर्वाचित भएर ३ वर्ष सफलतापूर्वक पुरा गरिसकेका छौं । यस अबधिमा हामीले जनताका आश्यकताहरु बुझ्न, नीतिगत निर्णयहरु गर्न र सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउनका लागी महत्त्वपूर्ण अनुभव हासिल गरेका छौं । आगामी २ वर्ष हाम्रो कार्यकालको महत्त्वपूर्ण समय हो र बाँकी समयलाई थप प्रभावकारी, परिणाममुखी र जनमुखी बनाउन पालिकाबासीको जनअपेक्षाहरुलाई क्रमसः संबोधन गर्दै मोदी गाउँपालिकाको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, दिगो पूर्वाधार, नवप्रवर्तन उद्धमशिलता र विपद उत्थानशिल विकासमा ध्यान केन्द्रित हुने विश्वास राख्दै स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, कृषी उत्पादन, खानेपानी, दिगो पूर्वाधार विकास निर्माण तथा सुशासन सहितको सेवा प्रवाह मार्फत

पालिकावासीलाई परिवर्तनको प्रत्यक्ष अनुभुति हुने गरी काम गर्न मोदी गाउँपालिका प्रतिबद्ध रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु । साथै यस अवधिमा सिमित साधन स्रोत, कतिपय कानुनी जटिलता र अन्योलताका बीच मोदीवासी जनताको सेवा प्रवाहमा अहोरात्र खट्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि ज्युहरु र रास्ट्रसेवक कर्मचारी साथीहरु प्रति पुनः धन्यवाद एवं आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

मोदी गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संबिधान, संघीय तथा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी ऐन तथा नियमावली, स्थानीय सरकार संचालनको मार्गदर्शनको रूपमा रहेको स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, संघीय तथा प्रदेश सरकारको आ.व २०८२/०८३ का नीति तथा कार्यक्रम, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि २०७७, गाउँपालिकाका विषयगत समितिबाट प्राप्त सुझावहरु, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, मोदी गाउँपालिकाको प्रथम पञ्चबर्षीय योजना, सार्वजनिक सुनुवाईबाट प्राप्त सुझावहरु, गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत साधन र परिचालनको अवस्था, विभिन्न संघ संस्था, पालिकाभित्र क्रियाशील राजनीतिक दलहरुबाट प्राप्त सुझावहरु र नागरिकका अपेक्षा र आवश्यकतालाई प्रमुख आधार बनाएको छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँ सभाका आदरणीय सदस्य ज्यूहरु,

अब म चालु आर्थिक वर्षको वित्तीय अवस्थाको संक्षिप्त जानकारी प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आ.व. २०८१/०८२ को लागि कुल बजेट रु ५८ करोड ८५ लाख २४ हजार ३ सय ९९ रुपैया अनुमान गरिएको छ, जसमध्ये चालु तर्फ ४५ करोड ७८ लाख ३२ हजार ७ सय ४९ रुपैया र पुँजीगत शिर्षकमा १३ करोड ६ लाख ९१ हजार ६ सय ५० रुपैया विनियोजन भएकोमा मिति २०८२ असार पहिलो साता सम्म विनियोजित बजेट को ७२.५३ प्रतिशत अर्थात् ३० करोड ३३ लाख ४५ हजार १ सय ८५ रुपैया आम्दानी भइ चालु तर्फ ६४.०९ प्रतिशत र पुजीगत तर्फ २९.६३ प्रतिशत खर्च भएको छ । समग्रमा ३३ करोड २२ लाख ५ हजार ६ सय १५ रुपैया अर्थात् ५६.४४ प्रतिशत खर्च भइ २५ करोड ६३ लाख १८ हजार ७ सय ८३ रुपैया मौज्दात रहेको छ ।

अब म मोदी गाउँपालिकाको आगामी आ.व २०८२/०८३ मा प्रस्ताव गरिएका बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्य र प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

उद्देश्य :-

- पालिकाको सबलीकरण र संस्थागत सुदृढिकरण गर्ने,
- स्रोत र साधनलाई सन्तुलित र समन्याधिक ढङ्गले परिचालन गरि पालिका भित्रको आर्थिक असमानता र गरिबीलाई न्यूनीकरण गर्ने,
- कृषि, पर्यटन र लघु उद्धम मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने,
- पालिका भित्र संचालित सबै विद्यालयहरूमा गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न शिक्षालाई सुचना/प्रविधि मैत्री बनाउदै प्राविधिक शिक्षा र आवासीय विद्यालयमा जोड दिने,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई थप सर्वसुलभ र गुणस्तरीय बनाउदै सबै पालिकाबासीको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- बालमैत्री पालिका निर्माण गर्ने,
- समाजमा विधमान सबै खाले विभेदको अन्त्य गर्नका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण, सम्बर्द्धन र उपयोग गर्ने,
- निजि क्षेत्रसंगको सहकार्यमा रोजगारी सिर्जना गर्ने,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनमुखी र प्रभावकारी बनाउने,
- सरकारी खर्चमा मितव्ययीता अपनाउने र आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

माथि उल्लेखित उद्देश्यहरू पुरा गर्नका लागी आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न विषयहरूलाई प्राथमिकतामा राखेको छु ।

- गुणस्तरीय एवं प्रविधि मैत्री शिक्षा,
- सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा,
- कृषि क्षेत्रको रूपान्तरण व्यवसायीकरण र यान्त्रिकरण,
- भौतिक पूर्वाधार र सामाजिक क्षेत्रको विकास,
- वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापन,
- पर्यटन प्रबर्धन,
- उद्धमशिलताको विकास, सामाजिक समावेशीकरण तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्व
- रोजगारीको सिर्जना,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाह,
- सूचना र प्रविधि,

- स्थानीय माग,
 - कार्यपालिका, बडा समिति र विषयगत समितिका निर्णय एवं सिफारिस
- माथि उल्लेखित उदेश्य एवं प्राथमिकता प्राप्त गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र छिमेकी स्थानीय तह तथा सरकारी/गैरसरकारी संघसंस्थाहरु संग अधिकतम समन्वय गरिनेछ ।

**श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँ सभाका आदरणीय सदस्य ज्युहरु**

अब म राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम म तर्जुमा समिति र कार्यपालिका बैठकबाट भएको सिफारिसका आधारमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि आय र व्यय सहितको अनुमान प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क्र स	श्रोत	रकम	रकम
१	नेपाल सरकार समानिकरण अनुदान	९३००००००	९३००००००
२	राजश्व बाँडफाँड संघिय सरकार	८६५९५०००	८६५९५०००
३	समानिकरण अनुदान प्रदेश सरकार	९९६९२०००	९९६९२०००
४	संघिय सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड विद्युत रोयल्टी	९९८०००००	९९८०००००
५	राजस्व बाँडफाँड प्रदेश सरकार	९६९२०००	९६९२०००
६	आन्तरिक आम्दानी	९३४०५०००	९३४०५०००
७	नगद मौज्दात	४९४३६०००	४९४३६०००
८	राजश्व बाँडफाँड स्थानिय दहत्तर बहत्तर घरजग्गा रजिष्ट्रेशन कर	९७००००००	९७००००००
९	वन रोयल्टी	९५०००	९५०००
१०	पर्वतारोहण रोयल्टी	५०००	५०००
	कुल आम्दानी रकम	२९२४८००००	२९२४८००००
१	ससर्त अनुदान संघिय सरकार		३०२६०००००
२	समपुरक अनुदान संघिय सरकार		९८१०००००
३	ससर्त अनुदान प्रदेश सरकार		२०००००

४	विशेष अनुदान संघिय सरकार		१३००००००
५	समपुरक अनुदान प्रदेस सरकार		६००००००
६	विशेष अनुदान प्रदेस सरकार चालु		४००००००
	कुल जम्मा		६३,६३,८०,०००/-

आ.व २०८२/०८३ का लागि आय तर्फ निम्नानुसार स्रोत अनुमान गरेको छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को कुल बजेट रु ६१,४२,८०,०००/- (अक्षरमा एकसठी करोड बयालीस लाख असि हजार मात्र) को स्रोत अनुमान बाट सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदानलाई यथावत राखि अन्य आय स्रोतबाट अनुमानित रु २७,०३,८०,०००/- (अक्षरमा सत्ताइस करोड तिन लाख असि हजार मात्र) लाई आधार मानी चालु र पूँजीगत खर्चको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । आगामी आ.व. २०८२/०८३ मा चालु खर्च तर्फ रु १५,९९,८२,०००/- (अक्षरमा पन्ध्र करोड उनान्सय लाख वयासि हजार मात्र) तथा पूँजीगत तर्फ रु ११,०३,९८,०००/- (अक्षरमा एघार करोड तिन लाख अन्ठानब्बे हजार मात्र) विनियोजन गरेको छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत रूपमा बजेटको विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

सामाजिक विकास :-

शिक्षा तर्फ

- शिक्षालाई सिप र सीपलाई श्रम संग जोड्दै लैजानको लागि कृषि उत्पादनमा आधारित पढ्दै कमाउदै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- पालिका अनुदान दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षकहरूको तलब भत्ता तथा सिकाई उपलब्धी कमजोर रहेको विद्वार्थीहरूको उपचारात्मक शिक्षण र अतिरिक्त कक्षा संचालनकोको लागि रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- बालकक्षा शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी तथा सिकाइ केन्द्रका सहजकर्ताहरूको थप तलबको लागि रु १ करोड १६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- हाम्रो मोदी पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाईको लागि रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- आधारभूत शिक्षा परिक्षा केन्द्र संचालन तथा बार्षिक परिक्षा अनुदानको लागि रु ७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विधार्थीहरुको मानसिक तथा शारीरिक विकासको लागि सञ्चालन हुने अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप, प्रतिभा पहिचान र दिवसीय कार्यक्रम संचालनको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विधार्थी संख्याको आधारमा पालिकाको तर्फबाट थप विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन खर्चको लागि रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- बालबालिका तथा युवा वर्गको शारीरिक, मानसिक र बौद्धिक विकासको लागि विद्यालय स्काउट कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, जसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- आवासीय विद्यालय विकासलाई निरन्तरता दिई सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गर्ने कार्यक्रमका लागि रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पालिकाको एक मात्र नव जागृत बहुमुखी क्याम्पसमा नयाँ भर्ना हुने विधार्थीहरुलाई प्रोत्साहन गर्न छात्रवृति कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यालय मर्मत सम्भार, फर्निचर व्यवस्थापन र सौन्दर्यीकरण कार्यक्रमका लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- अभिभावक शिक्षा तथा समावेशी शिक्षा संजाल संचालन तथा व्यवस्थापनको लागी आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँ शिक्षा गुरुयोजना निर्माणका लागी आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- अंग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन हुने सामुदायिक विद्यालयहरुका पाठ्यपुस्तक खरिदका लागि थप अनुदान रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- माध्यमिक विद्यालयमा नृत्य संगित र खेल शिक्षक परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँ पालिका क्षेत्र भित्रका असहाय, जेहेनदार तथा उत्कृस्ट विधार्थी छात्रवृतिका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य तर्फ-

- गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट आधारभूत तथा अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनका लागि निःशुल्क रूपमा वितरण हुने औषधिहरुको व्यवस्थापनका लागि रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड कायम गरी सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरणहरूको व्यवस्थापनका लागि रु ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सुत्केरी आमा र नवजात शिशुको स्वास्थ्य सुधारका लागि सञ्चालित सुत्केरीसँग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यरत दर्ता सहयोगीहरूलाई विमितहरूको अभिलेखीकरणमा सहजीकरण गर्न आवश्यक लजिस्टिक सामग्री व्यवस्थापनका लागि बजेटको बन्दोवस्त गरेको छु ।
- जिभाय नेपालसँगको साझेदारीमा सञ्चालित मुख स्वास्थ्य परियोजना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुहुने महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम र निःशुल्क स्वास्थ्य बीमाका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गर्भवती तथा सुत्केरीहरूका लागि निःशुल्क क्यालिसयम चक्रिवितरणको कार्यक्रमलाई आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नसर्ने रोगहरूको स्क्रिनिङ, परीक्षण तथा उपचार कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- समुदायस्तरमा गाउँघर क्लिनिक सेवा, खोप सेवा, समुदाय स्वास्थ्य सचेतना र विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम लगायत स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रवार्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरूको प्रोत्साहनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाभित्र रहेका २४ महिनासम्मका बालबालिकाहरूको पोषण अवस्थामा सुधार गर्नका लागि "बच्चा जोखौँ : नुन बोकौ" कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पोषण कार्यक्रमको कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- आयुर्वेद तथा प्राकृतिक स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्थापन गरेको छु ।
- प्रादेशिक अस्पताल, पर्वतलाई विशेषज्ञ सेवा संचालनका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य शाखामा Municipal Climate Health Resilient Unit स्थापना तथा संचालन गरिने छ, जसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

युवा तथा खेलकुद :-

खेलकुद मार्फत खेल प्रतिभाको पहिचान तथा विकास गर्न अध्यक्ष कप र रास्ट्रपति रानिङ्ग शिल्ड कार्यक्रम संचालनको लागी रु १८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण:-

- यस बजेट मार्फत लैंगिक समानता प्रबर्धन, सामाजिक समावेशीकरण र सबै नागरिकहरूलाई समान अवसर र पहुँच सुनिश्चित गर्नको लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु । GESI दृस्टीकोणलाई आत्मसाथ गर्दै सहभागीता र समावेशीकरणलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छु । यस क्षेत्रको समग्र विकासको लागि एकमुस्ठ रु ३० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- बालमैत्री स्थानिय शासनयुक्त घोषणा भएका सामुदायिक विद्यालयमा दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिका अन्तर्गत बाँकी वडाहरूलाई बाल मैत्री स्थानिय शासन युक्त वडा घोषणा कार्यक्रमका लागि रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकास :-

कृषि विकास उपशाखा:

- कृषि तर्फ उत्पादनमा आधारित अनुदानको लागि रु.८ लाख विनियोजन गरेको छु
- कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापनाका लागि रु ७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कृषि उपज सामग्री हरुको बजारीकरणका लागि बारी देखि बजार सम्म कार्यक्रमका संचालन गर्न रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- समुदायमा आधारित एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रमको लागि रु.८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पचास प्रतिशत अनुदानमा फलफुल बिरुवा तथा तरकारी, बिउ, मिनीकिट वितरण कार्यक्रमलाई रु सात लाख पचास हजार विनियोजन गरेको छु ।
- व्यावसायिक मौरीपालन प्रवर्धन कार्यक्रमलाई रु.५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- जैविक तथा रासायनिक विषादी वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- ५०% लागत साझेदारीमा कृषि सामाग्रि वितरण कार्यक्रमको लागि रु. तिन लाख पचास हजार विनियोजन गरेको छु ।
- मागमा आधारित व्यवसायिक कृषि तालिमका लागि रु. ३ लाख पचास हजार विनियोजन गरेको छु ।

- बालि उपचार तथा माटो परिक्षण घुम्ती शिविर संचालन गर्नको लागि रु. ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- फलफुल बगैँचा व्यवस्थापन तथा बगैँचा सुधार कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख पचास हजार व्यवस्थापन गरेको छु ।
- मागमा आधारित नगदे बालि तथा मसला बालि प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि रु. दुइ लाख पचास हजार विनियोजन गरेको छु ।
- च्याउ खेति प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- संघिय शास्त्र कार्यक्रम सँग साझेदारि गर्दै किसान सुचीकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- खाद्यान्न तथा रैथाने बालि प्रवर्धन कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- स्थानिय स्तरमा प्रज्ञारिक मल तथा जैविक कृषि उत्पादन पर्वर्द्धन कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- भुमि बैंक मार्फत बाझो जमिन उपयोग कार्यक्रम संचालन गरिने छ, जसका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कृषि उपजको डिजिटल बजारीकरण गर्ने कार्यक्रमका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

पशु सेवा कार्यक्रम :

- पशुपंक्षी पालन गर्ने कृषकहरूलाई स्थानिय तहबाट प्रोत्साहन स्वरूप निशुल्क औषधि वितरण गर्नका लागि रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपंक्षी पालक कृषकहरूसँग लागत साझेदारीमा खोर, गोठ निर्माण/सुधार कार्यक्रमका लागि रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपंक्षी तथा मत्स्य पालन व्यवसायमा संलग्न कृषकहरूलाई लागत साझेदारीमा यान्त्रिकरण गर्ने कार्यक्रमका लागि रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- दुर्घट व्यवसायमा संलग्न पशुपालक कृषकहरूलाई उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रमको लागि प्रति लिटरका दरले अनुदान उपलब्ध गराउने गरी रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पशु आहारा खरिद तथा ढुवानीमा अनुदान कार्यक्रमका लागि रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पशुहरूमा देखा पर्ने पशु स्वास्थ्य तथा बाझोपन सम्बन्धि समस्याहरूलाई निवारण गर्नका लागि घरदैलो/घुम्ति शिविर संचालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपालक कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि घाँस खेतीमा अनुदान र घाँसको बिउ वितरण कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपंक्षी उपचार तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन गर्नका लागि प्रयोगशाला सेवाको दायरामा विस्तार र आवश्यक उपकरणहरू खरिद गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- रेविज रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

पर्यटन तर्फ

- पर्यटन पूर्वाधार निर्माण र पर्यटन कृषि तथा उद्धमशिलतालाइ प्रविधिको माध्यमबाट डिजिटल एग्रो टुरिजम प्रवर्धनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाको प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरू भवरकोट, पञ्चासे र मुसिरानी क्षेत्रमा विश्रामस्थल, खानेपानी लगायतका पर्यटन पूर्वाधार निर्माणका लागि रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- लोक संस्कृति संरक्षण तथा नयाँ पुस्तामा पुस्तान्तरण कार्यक्रमका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कला साहित्य र संस्कृति संरक्षण तथा पर्यटकिय स्थल हरुमा रास्ट्रिय संस्टा सम्मेलनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

लघु उद्धम-

- नयाँ लघु उद्धमी सूजना, सामाजिक परिचालन, उद्धमशिलता तथा सिप विकास तालिम र प्रविधी हस्तान्तरण कार्यक्रमको संस्थागत विकास, उपयुक्त प्रविधी, सिप प्रमाणीकरण र बजारीकरण सहितका क्रियाकलापहरुको लागि जम्मा रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- युवा उद्धमी व्यवसाय, स्टार्ट-अप पुँजी प्रवर्धन गर्न रु आठ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- परम्परागत सिप तथा उद्धमको नवपर्वतन कार्यक्रमका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

पूर्वाधार विकास :-

- वडा गत योजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि एक मुष्ट रु पाँच करोड सत्री लाख विनियोजन गरेको छु ।
- संघिय सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकार संगको साझेदारीमाविभिन्न योजनाहरू कार्यन्वयन गर्नका लागि सम्पुरक कोष मार्फत रु दुइ करोड एकचालीस लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिका सभाहल निर्माणका लागि रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिका भित्रका विभिन्न पक्कि तथा कच्चि सडकको नियमित मर्मत सम्भार तथा विभिन्न विपद व्यवस्थापन कार्यमा समेत सहयोग पुगोस भन्ने उदेश्यका साथ ब्याक हो लोडर (Back Hoe Loader) खरिदका लागि रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाको कार्यालय परिसरमा चमेना गृह निर्माणका लागि रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

- मोदी गाउँपालिका वडा नं ६, तिलाहारमा विगत लामो समय देखि रहेको खानेपानी समस्या समाधान गर्नका लागि रतिखोला तिलाहार लिफ्ट खानेपानी आयोजनाका लागि रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाको केन्द्र देखि वडा नं २,३,४ र ५ जोड्ने पातिचौर टिमुरे क्यांझ सडक स्तरउन्नतिको लागि रु ८ सात लाख पचास हजार विनियोजन गरेको छु ।
- विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी संघ संस्था तथा उपभोक्ताहरूसंग साझेदारी गरि विकास कार्यक्रम संचालन गर्न रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग साझेदारीका लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाको वडा नं २,५ र ६ को बजार क्षेत्रको खानेपानी समस्या समाधान गर्न खानेपानी सहलागानिको लागि रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विपन्न नागरिकहरूका लागि विपन्न नागरिक घरबास पुनर्निर्माण, पुनर्स्थापना र घर छाना मर्मत कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- डिमुवा पातिचौर बजार सौन्दर्यकरण सडकबत्ति, सि सि क्यामेरा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।
- परम्परागत खानेपानी धारा, पैंधेरा तथा मुहान संरक्षण कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :-

- विपद जोखिम न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापना कार्यलाई सुदृढ गर्न आवश्यक श्रोत साधन तथा पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेको छु । सुरक्षित र विपद प्रतिरोधी समुदाय निर्माण गर्नका लागी स्थानीय स्तरमा क्रियाशील नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, युवा क्लब, टोल विकास संस्था, विभिन्न स्वयंसेवी संगठन, विभिन्न राजनीतिक दल तथा सुरक्षा निकायहरूसंगको सहकार्यलाई समन्वयात्मक बनाइनेछ । समग्रमा वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापनको लागि रु ३५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- एक सामुदायिक वन : एक पोखरी कार्यक्रम संचालनका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत विकास ,सेवा प्रवाह तथा सुशासन:-

- मोदी गाउँपालिकाको सबलीकरण, संस्थागत सुदृधिकरण र सुशासन प्रबर्धनका लागि विभिन्न नीति अवलम्बन गरिनेछ । जनताले प्रत्यक्ष सरोकार राखे सेवा प्रवाहलाई छिटो-छरितो, चुस्त-दुरुस्त, प्रभावकारी र जनमुखी बनाउन मोदी गाउँपालिकाको संस्थागत विकास गर्न बजेट

विनियोजन गरेको छु । यसै गरि कार्यसम्पादनमा नागरिकले अनुभूति हुने गरी प्रभावकारीता ल्याउन क्षमता विकास संग सम्बन्धित कार्यक्रमका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- गाउँपालिकाबाट हुने बोलपत्रको कार्यलाई अनिवार्य इबिड गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छु, साथै उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन हुने योजना तथा कार्यलाई सहज, सरल र नतिजामुखी बनाउन उपभोक्ता अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछु । सेवा प्रवाह, योजना र कार्यक्रमको प्रभावकारिता परिक्षणको लागि सार्वजनिक सुनुवाई तथा लेखा परिक्षण अनिवार्य गरिनेछु । यसका लागि रु ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- मोदी गाउँपालिकाको राजश्व संकलन कार्यलाई प्रविधि मैत्री बनाइनेछु, यसका लागि कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यलाई प्राथामिकतामा राखि उक्त कार्यका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- उच्च मनोबल सहितका कर्मचारीहरूबाट मात्रै प्रभावकारी कार्यसम्पादन हुन सक्दछ भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै कार्यसम्पादनका आधारमा कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । कर्मचारीहरूको दिगो हितको लागि रु १५ लाख बराबरको कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरेको छु ।
- जनताको सेवामा समर्पित जनप्रतिनिधिहरूको निरन्तर क्षमता विकास गर्दै लगिनेछु । यसका आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ताको लागि रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

न्यायिक समिति:-

न्यायिक समिति, स्थानीय तहमा सामाजिक न्याय र मेलमिलाप स्थापना गर्ने महत्वपूर्ण अङ्गको रूपमा रहेको छु । स्थानीय तहमा न्यायिक समितिको क्षमता विकास, न्यायिक सेवा प्रवाह सुदृढीकारण र न्यायमा पहुँच वृद्धि गर्नका लागी आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछु । न्यायिक समितिको समग्र कामलाई व्यवस्थित गर्नको लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

अन्त्यमा :

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा प्रक्षेपण गरिएको आन्तरिक राजश्व लक्ष्य अनुसार संकलन हुन नसकेको यथार्थता आत्मसाथ गर्दै आगामी आर्थिक वर्ष नागरिकलाई स्वतस्फुर्त कर तिर्ने वातावरण शृङ्जना गर्ने कुरामा ध्यान दिईनेछु । करका दायराहरूलाई क्रमशः फराकिलो बनाउदै लैजाने कुरामा विशेष जोड दिईनेछु ।

हामी बिगतको अनुभवलाई सिकाईको रूपमा रूपान्तरण गर्दै जनताको भरोसा र अपेक्षालाई पुरा गर्न अझ बढी मेहेनत र थप समर्पण भावका साथ काम गर्नेछौं। बजेट निर्माण गर्दै गर्दा कोही पनि नागरिक विकासको अवसरबाट पछाडी नपरोस भन्ने उदेश्यका साथ सबै भूगोल, समुदाय र सामाजिक वर्गहरूलाई समेट्ने अधिकतम प्रयास गरेको छु ।

**श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँ सभाका आदरणीय सदस्य ज्युहरु**

आजको यस गरिमामय गाउँ सभामा, श्रद्धय अध्यक्ष ज्यू बाट प्रस्तुत भएको नीति तथा कार्यक्रम र उक्त नीति कार्यक्रमलाई सफल पार्नको लागि विनियोजित बजेट बाट मोदी गाउँपालिकाको समग्र विकास मा सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु । प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने श्रद्धय गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि ज्युहरु, कर्मचारी साथीहरु लगायत प्रत्यक्ष तथा परोक्ष सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण पालिकाबासिहरूलाई धन्यवाद ब्यक्त गर्दै, प्रस्तुत बजेटको सफल एवं प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागी अझ बढी लगनशील भएर पालिकाबासी नागरिकहरु संग हातेमालो गर्दै अगाडी बढ्नेछौं भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद !

प्रस्तुतकर्ता
विमल लामिछाने
उपाध्यक्ष
मोदी गाउँपालिका, पर्वत